

Олександр Мінін: «Адвокат – це професійний лікар соціальних недуг суспільства»

10 ЛИПНЯ 2019

КИЇВ – 10 липня 2019 року. Понад 20 років досвіду, 300 справ і проектів з податкових і митних питань, значних інвестиційних проектів та прецедентних судових справ. Серед його клієнтів — найбільші платники податків в Україні: міжнародні та українські компанії, багатонаціональні групи та середній бізнес.



Про принципи rulemakers, останні тенденції у податковій сфері та про те, яким має бути адвокат говоримо з **Олександром Мініним** адвокатом, старшим партнером АО «KM Partners» .

– Олександр Адимовичу, говорять що Ви легенда у сфері податків. З чого розпочинався Ваш шлях?

– Зі здобуття Україною незалежності (сміється). У 1991 році я закінчив факультет міжнародних відносин і міжнародного права. На той час відбувалося переформатування – з факультету до Інституту міжнародних відносин при Київському державному університеті. Ця освіта є типовою для більшості, принаймні, з першої генерації АПУ: **Ігор Шевченко і Ко**, **Василь Кисіль** – він на той час був викладачем з цивільного права. Більшість з фундаторів сьогоднішніх юридичних фірм – так чи інакше пов'язані з КІМО, оскільки там надається доволі міцна освітня база.

В Україні фактично починалася нова професія. Особисто я в ній не з самого початку незалежності: спочатку більше семи років в аудиторському холдингу, на той час це була «велика шестірка» компаній, зараз їх чотири. Далі був досвід в міжнародній фірмі.

Після – настав етап, коли вже було цікаво виходити, так би мовити, на «свої лижі», адже аудит – це певні обмеження, а я бажав більш творчої роботи.

– Щодо Вашої творчості. Як була створена АО «KM Partners»? Яких принципів ви дотримуетесь?

– Перший мій суд в рамках адвокатської діяльності, з податкових питань відбувся у Харкові. Коли ми приїхали, на нас дивилися з дивиною, мовляв, «дивіться, хтось приїхав судитися з податковою!» Таких справ тоді майже не розглядали. І це було цікаво! Неймовірна можливість для реалізації творчих потуг та початку розвитку нового!

Відтоді і до сьогодні наша компанія виходить за рамки ринкового прагматизму, ми завжди робимо більше! Як говорять, цікаво не тільки те, що ти робиш, але й те, як ти це робиш.

Треба отримувати задоволення від своєї роботи, працювати не просто заради грошей, а заради себе та інших. У мене так і виходить – я отримую щире задоволення від своєї роботи і думаю, що більшість наших співробітників дотримуються тієї ж позиції, розуміючи, що наша робота – не конвеєр.

Ми себе позиціонуємо як rulemakers, тобто ми ті, хто встановлює певні правила, розробляє нові підходи, принаймні в нашій сфері. І це дійсно цікаво, адже коли вдається поєднати цей процес із зароблянням грошей, думаю - це чудово!

– Як змінилися запити Ваших клієнтів за останній рік?

– До нас частіше звертаються не просто з конкретної, ізольованої проблематики, а щодо можливих підходів до вирішення принципових проблем.

– З чим це пов'язано?

– В першу чергу, з фактичним переобтяженням платників податків адміністративними обов'язками, які далеко не завжди виправдані. До того ж, ситуація часто ускладнена конкретним підходом податкових органів - держава сама створює проблеми та штрафує за них. На жаль, зараз в Україні податки збираються з людей, як данина.

– Наразі найбільш болюча проблема українського бізнесу - постійний податковий тиск...

– Збільшилася активність податкових органів стосовно перевірок та донарахувань. Це та подібні нюанси викликають опір у бізнесі, у якого просто не має таких збережень на додатковий тягар данини. Зменшення коефіцієнту корисної дії у питанні діалогу влади з бізнесом – ще один момент, на який скаржаться клієнти. Навіть якщо діалог присутній – на практиці цього не відбувається. Така собі оманлива обгортка. На жаль, у податковій сфері є багато проблем, їх можна перераховувати дуже довго.

– Як викоринити ті проблеми? Яким би бачите український ринок юридичних послуг сьогодні?

– Лише спільними зусиллями. Наявності активної позиції недостатньо – вона має бути сильною. Для українців більш характерною є непрямая позиція – не боротися напругу, та якщо щось не сприймається – уникати це «щось».

Ринок юридичних послуг змінюється. Якщо раніше правнича професія була одною з найпрестижніших, то на сьогодні ситуація інша. Наразі мати юридичну освіту – це «круто

і не завадить». Однак основна практична сфера діяльності людей з такою освітою стоїть осторонь традиційної юридичної діяльності. Підпір тих, хто рветься в юристи ослаб.

Звісно, на ринок вплинула судова реформа, результат якої ще буде проявлятися. Зокрема, адвокатський статус зараз надає дійсно конкурентні переваги, яких не було ще два роки тому.

Змінюється і склад та наповнення роботи, відповідно відбувається перерозподіл позицій гравців на ринку. Та це вже, мабуть, постійний та звичний процес.

– Щодо змін, про які Ви зазначили. Як відомо, на початку цього року відбулася реорганізація ДФС шляхом поділу на Державну податкову та Державну митну службу. Яку систему Ви вважаєте більш дієвою, або якісною – нову, чи стару?

– Поділ ДФС України на ДПС та ДМС, вважаю помилкою і шкодою для держави. Він втілений Кабміном з перевищенням повноважень, а саме, з порушенням ст. 19 Конституції України. Тобто постанова Кабміну не може бути першоджерелом повноважень органу державної влади, таким можуть бути виключно Конституція та закони України.

Без внесення відповідних змін до Податкового кодексу повноваження ДФСУ не можуть бути легітимно поділені Кабміном між новостворюваними органами. Тому поточна спроба створити ДПСУ та ДМСУ несе ризик створення «мертвонароджених» органів, наявність у яких поділених повноважень принаймні спірна.

Підкреслюю, що це оцінка саме процесу поділу. Я певен, що ця ситуація призведе до низки спорів, додасть безладдя та в цілому погіршить ситуацію.

– Щодо призначення пана Нефьодова на пост Голови митної служби та пана Верланова на пост Голови Державної фіскальної служби – Ваша думка?

– Ставлення до вказаних призначень обумовлене в першу чергу ставленням до процесу, в рамках якого це відбувається. І якщо на початку процесу були очікування що «політичний розклад» залишиться без суттєвих змін, то на сьогодні ситуація змінилася. Ми очікуємо новий парламент з новими розкладами і восени новий уряд. І я не виключаю повернення до питання легітимності розподілу структури ДФСУ та відповідних призначень

Тож на сьогодні ці призначення я б розглядав, як ймовірно тимчасові, і такі, що не матимуть реальний значний вплив.

– І наостанок: хто такий адвокат? Яка його місія?

– Адвокат, по великому рахунку, служить суспільству, людям. Знання законів та судового процесу він використовує для вибудови максимально захищеної позиції свого клієнта з точки зору закону. Зараз коли повага до законів впало на жахливо низький рівень, наша професія необхідна для суспільства та, людини, як такої. Адвокат – це професійний лікар соціальних недуг суспільства.

Робота адвоката – чудовий базис для освоєння будь-якої професії в майбутньому. Знання законів та досвід роботи з людьми дозволяють сформувані необхідні якості в людині, для досягнення будь-яких вершин кар'єрних сход. Це стосується і бізнесменів і політичних діячів, і працівників сфери мистецтва та культура. Є приклади, коли адвокати та юристи ставали президентами або відомими бізнесменами.

Особисто я пишаюсь своєю роботою.